

Kultūros ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2022-12-28 vidaus audito ataskaita Nr. VA-7 „Filmų gamybos ir kino kultūros sklaidos projektų administravimo vidaus kontrolės vertinimas“

SANTRAUKA

VIDAUS AUDITO TIKSLAS IR APIMTIS

Vidaus audito tikslas – įvertinti, ar Kino centras, vykdydamas filmų parengiamųjų ir gamybos darbų projektų (toliau – filmų gamybos projektai) ir kino kultūros sklaidos projektų valstybinio finansavimo administravimą, užtikrina patikimą šios veiklos srities vidaus kontrolę bei visos galimos rizikos (įskaitant korupcijos pasireiškimo) valdymą.

Audituotas laikotarpis – 2021–2022 m., kai kuriais atvejais tikrintos ir 2019–2020 m. laikotarpio Kino centro vykdytos procedūros.

Vidaus audito metu apžvelgta, ar kino projektų administravimo vidaus kontrolė tobulinama vadovaujantis šią veiklos sritį reglamentuojančiais teisės aktais; atlikta kino projektus vertinančių ekspertų komisijų (toliau – ekspertų komisijos) sudarymo ir ekspertų komisijos narių nusišalinimo procedūrų analizė; patikrinta, ar praktikoje projektų administravimo procedūros (paraiškų administracinės atitikties vertinimas, projektų vertinimas ekspertų komisijoje, projektų kontrolė) atliktos bei sprendimai dėl finansavimo (ne)skyrimo priimti laikantis teisės aktų reikalavimų.

PAGRINDINIAI VIDAUS AUDITO REZULTATAI

Kino centras kino projektų finansavimą vykdo kultūros ministerijos strateginio veiklos plano 08-001-11-01-05 priemonės „Vykdyti priemonės, skirtas ilgalaikiam kino srities vystymuisi ir konkurencingumui skatinti, ir užtikrinti Lietuvos kino centro veiklą“ lėšomis.

Filmų gamybos projektams 2021 m. išmokėta 4 980 tūkst. Eur, 2022 m. – 5 488 tūkst. Eur, kino kultūros sklaidos projektams 2021 m. paskirstyta 749 tūkst. Eur, 2022 m. – 910 tūkst. Eur.

2021–2022 m. filmų gamybos projektų grupėje buvo finansuoti iš viso 16 skirtingų kategorijų projektai, priskirti vienai iš 4 galimų projektų rūšių – parengiamieji darbai, vaidybinio filmo gamyba, dokumentinis kinas, animacinis ir interaktyvus kinas, o kino kultūros sklaidos projektų grupėje buvo finansuojamos 4 skirtingos kino kultūros sklaidos veiklos.

Vertinimo rezultatai:

- nėra praktikos pasirinktu periodiškumu raštu fiksuoti visas veikloje pastebėtas rizikas, apibendrintus rizikos veiksnių analizės rezultatus;
- pastebėti trūkumai filmų gamybos ir kino kultūros sklaidos paraiškų administracinės atitikties patikrinimuose;
- įtvirtintas filmų gamybos projektus vertinančių ekspertų komisijų sudarymo ir bendradarbiavimo su kino sektoriaus atstovais (tobulinant Kino centro rengiamus teisės aktus) modelis gali neužtikrinti maksimaliai principingos kino projektų finansavimo politikos ir praktikos;
- nepakankamai reglamentuoti galutinio filmų gamybos projektų atrankos etapo (vykdomo ekspertų komisijos baigiamųjų posėdžių metu) principai ir nepakankamai aktyvus Kino centro atstovų dalyvavimas priimant galutinius finansinio pobūdžio sprendimus sudaro sąlygas ekspertų komisijai pasinaudoti itin plačia diskrecijos teise (t. y. spręsti savo nuožiūra) apsisprendžiant, keliems geriausiems tos pačios rūšies (skirtingoms kategorijoms priklausantiems) projektams, kokios apimties finansavimas gali būti skirtas, kai visiems tinkamiems projektams lėšų nepakanka;

- ekspertų komisijų baigiamųjų posėdžių protokoluose aiškiai nepagrindžiant teikiamų rekomendacijų dėl filmų gamybos projektų (ne)finansavimo, pareiškėjams, kurių atžvilgiu priimami nepalankūs sprendimai, nesudaromos galimybės sužinoti tokių sprendimų motyvų, taip didėja Kino centro administracinė našta, kuomet teiraujasi rezultatais nepatenkinti pareiškėjai, ypač kai Lietuvos administracinių ginčų komisijai reikia pagrįsti Kino centro priimtų sprendimų nefinansuoti projektų teisėtumą, reaguojant į skunduose pareiškėjų išreikštas abejones dėl jų atžvilgiu priimtų galimai nemotyvuotų neigiamų sprendimų;
- pastebėti kiti kontrolės priemonių trūkumai, susiję su ekspertų teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimu;
- Kino centro atliekamų filmų gamybos ir kino kultūros sklaidos projektų faktiškai patirtų išlaidų patikrinimų apimtys galėtų būti didesnės (nepakankama paskesnioji finansų kontrolė).

BENDROJI IŠVADA

Įvertinus Kino centro vykdomą filmų gamybos ir kino kultūros sklaidos projektų administravimą, jį reglamentuojančias tvarkas ir šioje veiklos srityje kylančių rizikų valdymą bei atsižvelgiant į tai, kad kai kurie pastebėti trūkumai iš dalies susiklostė dėl nepakankamai išsamios kino projektų administravimo, interesų konfliktą programuojančios ekspertų atrankos politikos (už kurią yra atsakinga Kultūros ministerija), analizuotos veiklos srities *vidaus kontrolę vertiname gerai* (didžioji dalis rizikos nustatyta ir valdoma nuolat tobulinant, yra keletas veiklos aspektų, neturinčių esminės neigiamos įtakos įstaigos veiklos rezultatams).

REKOMENDACIJOS

Iš viso Kino centrui pateikta 16 rekomendacijų (2 didelio, 9 vidutinio ir 5 mažo reikšmingumo).